

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biurul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Isus, creștinul și lumea.

Dacă privim în jurul nostru observăm lupta neîncetată între omul creștin și lume, între spiritul creștinizmului și acela al lumii. Ni se pare că lumea nu există, decât pentru a împiedeca sufletele într'adevăr creștine în mersul lor spre înălțimi, pentru a le procura poarta cea strâmtă și calea îngustă și spinoasă fără care nimeni nu ajunge gradul virtuții.

Spiritul adevărat creștin și spiritul lumii se contrazic. De aceea oamenii care știu ce este viața adevărată, oamenii dăruți de Creatorul-Părinte lui Isus, nu pot să se conformeze lui. Ei știu că vanitățile lumii sunt trecătoare și aducătoare de moarte. Iar ei vreau să trăiască. Însuși Isus i-a învățat ce este viața: „Și aceasta este viața cea veșnică: să te cunoască pe tine singurul Dumnezeu adevărat și pe care l'ai trimis, pe Isus Hristos.”

Ei vorbesc altă limbă, de origină divină și așa nu pot să înțeleagă vorbele minciunoase și măgulitoare ale lumii. Iar lumea nu-i ascultă, sgomotul său ca muzica barbară a unui „jazz band” vulgar, innăbușă melodia neșpus de fină și dulce, sunetele desăvârșit de armonioase ale vioarei care plânge și râde în mâna albă și rănită a *Artistului*, în mâna *dulcelui Isus*. Cuvintele acestor suflete adânc credincioase sunt acelea despre care a spus Isus: „Pentru că le-am dat lor cuvintele, cari tu mi le-ai dat; și ei le-au primit, și au cunoscut adevărat, că dela tine am ieșit, și au crezut, că tu m'ai trimis.”

Când spiritul lumii pare că triumfează, când răutatea ajunge la paroxism,

când sgomotul infernal al vieții face ca sunetele duioase ale lui Isus să nu răsună numai în interiorul omului creștin, să nu uităm, că Isus este între aceia care într'adevăr îl înțeleg pe El, care îl iubesc și îl ascultă pe El. Aceștia tot trebuie să triumfeze odată, căci au de scut ocrotitor rugăciunea lui Isus în pragul suferințelor lui și aceeași rugăciune îi asigură că același Isus se va preamări întru ei, dacă ei sincer vreau să fie preamărit. Căci dulce, măjestos, și divin ne apare figura Omului-Dumnezeu să ne înbărbăteze: „Eu pentru aceștia mă rog: nu pentru lume mă rog, ci pentru aceștia, pe cari mi-i-ai dat mie, căci ai tăi sunt. Și ale mele toate ale tale sunt, și ale tale ale mele: și m'am preamărit întru dânșii.

Dr. Irina Berinde.

Religia.

Se poate oare încadra religia în lumea noastră suferindă de atâtea năcazuri economice și sociale? Sigur, se poate și trebuie încadrat. —

Omul modern iubește pământul și bunurile lui și fiindcă acuma sunt multe neajunsuri în jurul corfiței cu pâine a vieții, toți sunt crezuți, cari cer îmbunătățirea situației. Fiindcă religia face să privim întâi la cer și în ochii ei sufletul este comoara principală. — este acuzată: că nu se îngrijește de necesitățile vieții pământești, că strivește frumuseța vieții și își întinde mâna după stele îndepărtate.

Acuza aceasta este grea, — dar e minciunoasă. Căci — deși religia arată spre cer și celor buni le făgăduiește fericirea într'o alta lume — totuș nu uită nici de ziua de azi. Întreb, se poate excepționa aceasta procedură? Ce mă poate îndemna mai tare la îndeplinirea cinstită a datorilor mele, la suportarea liniștită a mizeriei vieții, — ca nădejdea într'o viață viitoare, făgăduită prin religia creștină?

Să privim numai în sufletul acelor milioane, pe cari numai mângâierile religiei și nădejdea unui viitor mai bun i-a ajutat să nu cadă în lupta mare a vieții. Viața îndreptățește și confirmă aceea, ce au scris socialiștii creștini din Belgia în fruntea programului lor: Societatea are lipsă de religie, fiindcă religia asigură drepturile individului și ea este izvorul cel mai bogat, al bunei stări pământești. Acest lucru l-a mărturisit deja de mult păgânii Plato, Cicero, Seneca; acest adevăr îl vestesc marii bărbați de stat ai lumii. Washington, primul președinte al Statelor Unite a zis: „Ca să poată fi vorbă despre o bună stare pământească, este necondiționat de lipsă să stăpânească religia și morala. În consecință nu este bărbat de stat acela, care dăruiește aceste baze a vieții.“

Müller, istoricul elvețian, nu de geaba a scris următoarele cuvinte profetice: „Bătrâna Europa numai după aceea va simți, că ce urmări grave va avea căderea religiei și a fiicei ei, a moralei.“ Și Müller nu a fost profet minciunos. Căci omenirea asemenea fiului rătăcit, în mod nebușese

risipește partea sa din moșia sufletească, — asta o văd și dacă va merge pe calea apucată, repede va ajunge la găleata porcilor, — aceasta o simt.

De aceea zicem: Religia prețuiește mai mult, ca ori ce comoară.

Mismar.

Irozii moderni.

Când cetim despre Irod, este imposibil ca să nu ne infiorăm, dacă avem puțin simț omenesc. Om mai crud, cași Irod, nu ne putem închipui. Natura omenească desbrăcată de haina sa, devine fiară sângeroasă în mijlocul mulțimeii nevinovate de copii. Cel mai sălbatic monstru se împlânzește față de micuțul său slab! Numai monstrul omenesc înzestrat cu minte se poate dejosii, ca în mânia lui neșarmurită cu arme ucigătoare să taie trupul fraged, să calce ca pe un verme odrasla scumpă.

Sălbătecie împietrită, nu auzi țipătul de durere a sufletelor ucise, când bobocul este rupt de pe sânul chemat să-l nutrească.

Pedeapsa lui Irod pentru uciderea copiilor a fost mare, cum mare va fi și pedeapsa Irozilor moderni.

Păgânul împărat, August, auzind despre fapta lui Irod, a strigat: „decât fiul lui Irod, mai cu drag aş fi porcul lui.“

Acelaş desgust se naşte în sufletul adevăratului om şi azi, faţă de ucigătorii de copii.

Pedeapsa lui Irod mare a fost pe pământ, dar neînchipuit mai mare a fost în cealaltă lume. Nu ne îndoim de soartea lui. Dar ne îngrijorează soartea Iro-zilor de azi!

Oare este posibil, să mai fie sub soare făptură omenească, ca să facă un asemenea păcat? Da, sunt şi de aceştia! Sunt mulţi, cariucid nu numai copilul altora, dar nu întârzie a-şi ucide propriul lor prunc. Sunt de aceia, cari sunt mări cruzi decât Irod ucigătorul de copii, căci acesta a omorât numai trupul micuţilor, iar aceştia îi privează de viaţa sufletului lor. Dar cine sunt aceşti ucigaşi? Nu este secret, chiar părinţii creştini, cari de frica creşterii copiilor, sub diferite motive, se folosesc de ştiinţa ome-nească, ca să se scape de aceasta sarcină, pierzând viaţa suflătească a propriului lor copil, cum şi aceia, cari nu dau creşterea cuvenită copiilor lor, îi lasă să crească în voia lor, devenind ei pe încetul oameni fără de Dumnezeu. Uciderea aceasta este cu atât mai grozavă, cu cât

este sufletul mai nobil decât trupul. *In timpul lui Irod a străbătut văzduhul ţipătul mamelor îndurerate; odată se va auzi plânsul copiilor ucişi de părinţii lor.*

Afirmaţiile unui „Doctor“ pripit.

Un domn Doctor (zic Doctor pentru că aşa i-a zis şi Dl. Dăncuş, fără să mai discut dacă-i compete titlul) scrie în Graiul Maramureşului, No. 38 din 10 Mai 1934, că administraţia satelor suferă din cauza intelectualilor dela sate, cari „se completează, după vorba D-lui Doctor, câte cu: un preot care în seminar n'a studiat decât de cele sfinte, un învăţător cu şase clase normale şi un plutonier de jandarmj ce abia îşi scrie numele...“

Adică D-le Semi-doct-(or), preotul şi învăţătorul în craniul D-tale stau la acelaş nivel cu plutonierul? Au acelaş rol şi aceeaş importanţă în viaţa socială? — Da?... Atunci eu îţi fac o propunere: schimbă-ţi D-ta meseria cu cea de plutonier, că ţi-ar sta mult mai bine şi... poate n'ai lăsa nimic de dorit ca cei pe cari îi învinueşti că nu ştiu scrie.

Nu uita, însă, un lucru că gazeta la care ai oarecare răspundere, pe la coadă, este scrisă pentru popor şi cu astfel de afirmaţii, inconştient (şi de aceea iresponsabil) faci un rău serviciu săteanului, contestând preotului şi învăţătorului competenţa şi priceperea de a se amesteca în gospodăria lui, căci poate sunt singurii pe cari îi mai stimează şi-i respectă, pentru că duc împreună greul vieţii.

De altfel să nu-ţi închipui că ne simţim ofenţaţi când spui că am studiat numai de „cele sfinte“, cari te priyesc şi pe D-ta şi de cari se ocupă oameni şi personalităţi mai importante ca D-ta, aceasta e misiunea noastră, dar nu e permis să-ţi scape din vedere că preoţii au la baza pregătirii lor opt clase de liceu şi bacalauratul — până aici egali cu D-ta, — iar în patru ani la Academia teologică (nu la seminar) fac mult mai multă carte decât îţi închipui şi studiază, în afară de „cele sfinte“, şi chestiuni de economie politică, doctrină socială şi, în sfârşit, alte probleme de interes general. Ce zici? Pot să se măsoare şi aici cu D-ta în studii? Eu cred că da, şi de aceea părerea D-tale despre pregătirea lor e cât se poate de nejustificată şi eronată; în acest sens acelaş lucru s'ar putea spune despre medici ori profesori, că au studiat numai medicină ori numai filologie.

Din motivul că între preoţi caşi în oricare tagmă sunt unii mai bine şi alţii mai slab pregătiţi, aşa cum eşti D-ta printre colegii D-tale, nu eşti îndreptăţit a lăsa să se înţeleagă, că preoţii au o pregătire unilaterală şi că... de, nu sunt ca D-ta cu o cultură generală. Prea sus te-ai cocoţat în faţa lor. Noi nu-ţi reducem nimic din pretenţii; ştim că te socoţi multilateral. N'avem nimic de zis, recunoaştem, că eşti multilateral, cu multe, f. multe laturi, în cât nici până azi nu-ţi le-ai arătat toate. Îţi acordăm chiar mai mult decât pretenzi, dar acordă şi D-ta preoţilor ceea ce li se cuvine şi recunoaşte că, în afară de „cele sfinte“, după împrejurări şi posibilităţi, preoţii şi învăţătorii cu şase clase sunt cei ce au făcut câte ceva în viaţa primitivă şi patriarhală a

satorilor. Lor li se datoresc cooperativele de consum, asociațiile țărănești (unde sunt), asociațiile de pomicultori, lăptăriile și în sfârșit, tot ce s'a făcut pentru binele sătenilor, deși n'au fost secondate întotdeauna de organele administrative. Asta-i situația.

Preoții și învățătorii muncesc și acum desinteresate și fără afișaj nu ca Dta care ții cu ori ce preț să figurezi ca redactor responsabil la coada gazetei. Și atribuțiile Dtale ce „redactor la coada” nu-i stânjenește de loc.

Nu înțelegem, însă de ce îți descarci supărarea asupra lor pentru că un domn cu 4 clasa civile e mai bine plasat ca Dta. Răfuieste-te cu el și cu cei ce pot să-ți ajute ca să-i iai înainte. Dacă poți, bine, dacă nu? ... nu suntem noi de vină ci de vină „soarta care te-a făcut”.

X.

Mulțumită.

Liga pentru unitatea culturală a tuturor Romanilor Organizațiunea Maramureș. și pe

aceasta cale aduce viile sale mulțumiri tuturor cari au contribuit cu obolul lor, cu ocaziunea chetei din 10 Mai a. c. pentru a mări fondul instituțiunii culturale, din venitul căreia se vor cumpăra cărți folositoare cari se vor distribui, elevilor merițiși la finea anului școlar curent.

În mod special mulțumim Doamnelor și Domnișoarelor cari au asistat la urne și anume: la farmacia Béreș: Dna Bașca și Dșoara Dr. Irina Berinde, La Hotel Coroana: Dnele Lieber și Dr. Rozner. La Biserică ortodoxă: Dnele Manoliu, Munteanu, Jurca, La Banca Națională: Dnele Crișan, Micu, Tiplea, Birlea, Szaplanczay, Farmacia Iona Dnele Florea, Moș, Kostenszky, Dșoarelor: Jurca Limpi, Dica Sânjoan, Buba Batory, Kuzi Olga, Moș Magda, Moș Elena, Dorina Vestinean. Domnilor: Coman, Dr. Almasy, Chindriș, Batory.

Suma incasată 3446 adeca treimii patrusute patruzeci și

șase de Lei s'a vărsat Comitetului Central București Str. Schitu Magureanu Nr. 1 de unde vom primi în schimb cărți pentru a le distribui elevilor merițiși.

Sighet, la 11 Mai 1934.

Președintele organizației
Pr. Ioan Birlea

În 8 Mai s'a împlinit 50 de ani, decând Sf. Tereza de Lisieux s'a cuminecat. Întâia oară. Cine a citit viața ei știe cu cât de mare evlavie și zel s'a gregătit pentru prima cuminecare. În momentul suprem, când Isus Hristos prima oară și-a luat locaș în sufletul ei, a izbucnit în plâns de fericire. Ce bine ar fi dacă și copiii noștri ar înțelege ce mare însemnătate are întâia cuminecare și ar simți fericirea aceea cu care nimic nu se poate compara.

Calendar săptămânal.

20 — 26 Maiu 1934.

- 20. Dumineca ss. Părinți. Ap. Fapt. 20, 16.
Ev. Ioan 17, 1. M. Talaleu.
- 21. Luni. Conșt, și Elena.
- 22. Marți. M. Vasilisc.
- 23. Mercuri. C. Mihail † 820.
- 24. Joi. C. Simeon † 601.
- 25. Vineri. Afl. capl. sf. Ioan.
- 26. Sâmbătă. Ap. Carp.

Mineul. Luna lui Mai are zile 31. Ziua are 14 și noaptea 10 oare.

21. Amintirea sfinților mari Impărați incununați de Dumnezeu și întocmai cu Apostolii Constantin și Elena. Condac. V. 3. Constantin astăzi cu mamă-sa Elena, Crucea, lemnul cel preacinstit, o au arătat. că este rușinarea tuturor Iudeilor și arma credincioșilor Impărați asupra celor protivnici, că pentru noi ea s'a arătat semn mare și în războaie infricoșat.